

Lovbekendtgørelse nr. 52 af 27.1. 1987 om ophavsretten til litterære og kunstneriske værker

Kapitel 1

Ophavsrettens genstand og indhold

§ 1. Den, som frembringer et litterært eller kunstnerisk værk, har ophavsret til værket, hvad enten dette fremtræder som en i skrift eller tale udtrykt skønlitterær eller beskrivende fremstilling, som musikværk eller sceneværk, som filmværk, som værk af billedkunst, bygningskunst eller brugskunst, eller det er kommet til udtryk på anden måde.

Stk. 2. Kort samt tegninger og andre i grafisk eller plastisk form udførte værker af beskrivende art henregnes til litterære værker.

§ 2. Ophavsretten medfører, med de i denne lov angivne indskrænkninger, eneret til at råde over værket ved at fremstille eksemplarer af det og ved at gøre det tilgængeligt for almenheden, i oprindelig eller ændret skikkelse, i oversættelse, omarbejdelse i anden litteratur- eller kunstart eller i anden teknik.

Stk. 2. Som fremstilling af eksemplarer anses også det forhold, at værket overføres på indretninger, som kan gengive det.

Stk. 3. Værket gøres tilgængeligt for almenheden, når det fremføres offentligt, eller når eksemplarer af det udbydes til salg, leje eller lån eller på anden måde spredes til almenheden eller vises offentligt. Som offentlig fremførelse anses, også fremførelse i en erhvervsvirksomhed, der finder sted for en større kreds, som ellers måtte anses som ikke-offentlig.

§ 3. Ophavsmanden har krav på at blive navngivet i overensstemmelse med, hvad god skik kræver, såvel på eksemplarer af værket som når dette gøres tilgængeligt for almenheden.

Stk. 2. Værket må ikke ændres eller gøres tilgængeligt for almenheden på en måde eller i en sammenhæng, der er krænkende for op-

havsmandens litterære eller kunstneriske anseelse eller egenart.

Stk. 3. Sin ret efter denne paragraf kan ophavsmanden ikke frafalde, medmindre det gælder en efter art og omfang afgrænset brug af værket.

§ 4. Den, som oversætter, omarbejder eller bearbejder et værk eller overfører det til en anden litteratur- eller kunstart, har ophavsret til værket i denne skikkelse, men han kan ikke råde over det på en måde, som strider mod ophavsretten til originalværket.

Stk. 2. Ophavsretten til et nyt og selvstændigt værk, som er frembragt gennem fri benyttelse af et andet, er ikke afhængig af ophavsretten til det benyttede værk.

§ 5. Den, som ved at sammenstille værker eller dele af værker frembringer et litterært eller kunstnerisk samleværk, har ophavsret til dette, men hans ret gør ingen indskrænkning i ophavsretten til de enkelte værker.

§ 6. Har et værk to eller flere ophavsmand, uden at de enkeltes bidrag kan udskilles som selvstændige værker, har de ophavsret til værket i fællesskab. Enhver af dem kan dog påtale retskrænkelser.

§ 7. Som ophavsmand anses, når ikke andet er oplyst, den, hvis navn eller alment kendte pseudonym eller mærke på sædvanlig måde er påført eksemplarer af værket eller opgives, når det gøres tilgængeligt for almenheden.

Stk. 2. Er et værk udgivet, uden at ophavsmanden er angivet i overensstemmelse med stk. 1, kan udgiveren, hvis han er nævnt, og ellers forlæggeren handle på ophavsmandens vegne, indtil denne bliver angivet på et nyt oplag eller ved anmeldelse til Ministeriet for Kulturelle Anliggender.

§ 8. Et værk anses for offentliggjort, når det lovligt er gjort tilgængeligt for almenheden.

Stk. 2. Det anses for udgivet, når eksemplarer af værket med ophavsmandens samtykke er bragt i handelen eller på anden måde spredt blandt almenheden.

§ 9. Love, administrative forskrifter, retsavgørelser og andre offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret.

§ 10. Beskyttelse efter lov om mønstre udelukker ikke ophavsret.

Stk. 2. Fotografier nyder ikke beskyttelse efter denne lov, men beskyttes efter reglerne i lov om retten til fotografiske billeder.

Kapitel 2

Indskrænkninger i ophavsretten

§ 11. Af et offentliggjort værk må enkelte eksemplarer fremstilles til privat brug, men de må ikke udnyttes på anden måde.

Stk. 2. Denne bestemmelse medfører ikke ret til at lade andre eftergøre brugskunst eller billedhuggerværker eller fremstille kunstneriske gengivelser af andre kunstværker, og heller ikke ret til at opføre bygningsværker.

§ 12. Det kan ved kgl. anordning tillades arkiver, biblioteker og museer på nærmere i anordningen fastsatte betingelser til brug i deres virksomhed at fremstille eksemplarer af værker ved fotografering.

§ 13. Bygninger kan ejeren uden samtykke af ophavsmanden ændre af tekniske grunde eller af hensyn til deres praktiske anvendelighed. Brugsgenstande kan ændres af ejeren uden ophavsmandens samtykke.

§ 14. Af et offentliggjort værk er det tilladt at citere i overensstemmelse med god skik og i det omfang, som betinges af formålet.

Stk. 2. Med samme begrænsninger er det tilladt i kritiske og videnskabelige eller alment oplysende fremstillinger i tilslutning til teksten at gengive tidligere offentliggjorte kunstværker eller værker som de i § 1, stk. 2, angivne. Gengives i en alment oplysende fremstilling to eller flere værker af samme

ophavsmand, har denne krav på vederlag.

§ 15. Offentliggjorte kunstværker kan afbildes i aviser og tidsskrifter ved omtale af dagsbegivenheder. Dette gælder dog ikke værker, der er frembragt med henblik på gengivelse i aviser og tidsskrifter.

§ 15 a. Har en skole eller anden undervisningsinstitution i medfør af aftale med en organisation, som omfatter en væsentlig del af danske ophavsmænd til en bestemt art af værker, ret til i undervisningsvirksomhed at fremstille eksemplarer af udgivne værker ad reprografisk vej, må institutionen på tilsvarende måde og på vilkår svarende til de i aftalen fastsatte fremstille og lade fremstille eksemplarer af udgivne værker af samme art, der ikke omfattes af aftalen. Sådanne eksemplarer må kun udnyttes inden for undervisningsvirksomhed, som omfattes af aftalen.

Stk. 2. Hvad der af organisationen måtte være bestemt om fordelingen af vederlag for den af stk. 1 omfattede fremstilling af eksemplarer mellem de ophavsmænd, som repræsenteres af organisationen, skal finde tilsvarende anvendelse over for ophavsmænd, der ikke repræsenteres af organisationen.

Stk. 3. Hvis hverken en aftale af den i stk. 1 omtalte art eller de i stk. 2 nævnte af organisationen fastsatte bestemmelser giver organisationens medlemmer ret til en sådan individuel afregning, at aftalen eller bestemmelserne kan lægges til grund ved afregning med ophavsmænd, der står uden for organisationen, kan disse dog vælge at gøre krav på individuelt vederlag. Om nødvendigt fastsættes vederlaget efter reglerne i § 54. Sådanne vederlagskrav kan kun rettes mod organisationen og forældes efter 3 år fra udløbet af det år, i hvilket eksemplarfremstillingen har fundet sted. Forældelsen afbrydes ved skriftligt påkrav.

§ 16. I samleværker til brug ved gudstjeneste eller undervisning, sammenstillet af bidrag fra et større antal ophavsmænd, er det tilladt at optage mindre dele af litterære værker og musikværker eller sådanne værker af ringe omfang, når 5 år er forløbet efter udløbet af det år, da værket blev udgivet. I tilslutning til teksten kan også kunstværker og de i § 1, stk. 2, angivne værker gengives, når 5 år

Ophavsretslov

er forløbet efter det år, da de blev offentliggjort. Værker, der er udarbejdet til brug ved undervisning, må ikke uden samtykke af ophavsmanden gengives i et samleværk med samme formål.

Stk. 2. Ophavsmanden har krav på vederlag.

§ 17. Inden for undervisningsvirksomhed må der ved lyd- eller billedoptagelse fremstilles eksemplarer af værker, som udsendes i radio eller fjernsyn. Sådanne eksemplarer må kun benyttes i undervisningsvirksomhed. Ministeren for kulturelle anliggender kan fastsætte regler om opbevaringen og benyttelsen af de foretagne optagelser.

Stk. 2. Ophavsmanden har krav på vederlag, når der foretages optagelse af værker, der gengives i andre udsendelser end undervisningsudsendelser.

Stk. 3. Vederlagskravet kan kun gøres gældende gennem en af ministeren for kulturelle anliggender godkendt fælles forhandlings- og opkrævningsinstitution, som repræsenterer de ophavsmænd, udøvende kunstnere og fremstillere af grammofonplader, hvis værker og præstationer indgår i de i stk. 2 nævnte radio- eller fjernsynsudsendelser. Ved godkendelsen skal det påses, at institutionen ifølge sine vedtægter er forpligtet til at varetage rettigheder i medfør af bestemmelsen i stk. 2 for enhver ophavsmand, der godtgør at have krav på vederlag efter den nævnte bestemmelse.

Stk. 4. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke for filmværker, som indgår i biografernes almindelige repertoire af spillefilm, medmindre der ved udsendelsen i fjernsyn kun er benyttet mindre dele af værket.

§ 18. Af udgivne litterære eller musikalske værker må fremstilles eksemplarer i blindeskrift, ligesom eksemplarer af værkerne må affotograferes til brug ved undervisningen på skoler for døve og talelidende.

Stk. 2. Med henblik på udlån til blinde, svagtseende, ordblinde, læsehandicappede og andre, som er ude af stand til at læse almindelige bøger, er det tilladt ved lydoptagelse at fremstille eksemplarer af udgivne litterære værker, når det ikke sker i erhvervsøjemed. For sådan optagelse har ophavsmanden krav på vederlag.

§ 19. Når et musikalsk værk fremføres med en tekst, der er udgivet, er det tilladt til brug for tilhørerne at gengive teksten i koncertprogrammer o.lign. Forfatteren har krav på vederlag, hvis der af programmet fremstilles mere end 300 eksemplarer.

Stk. 2. Enkelte udgivne sangtekster kan frit gengives i mindre sanghæfter, der er fremstillet alene til brug for deltagerne i et bestemt møde eller en serie møder.

§ 20. Et udgivet værk, som ikke er et sceneværk eller filmværk, kan fremføres offentligt i følgende tilfælde:

- a. ved gudstjeneste;
- b. ved undervisning;
- c. ved lejligheder, hvor tilhørere eller tilskuere har adgang uden betaling, for så vidt fremførelsen af værker som de her omhandlede ikke er det væsentlige ved den pågældende foranstaltning og denne ikke finder sted i erhvervsøjemed;
- d. ved lejligheder, hvor den, der udfører værket, eller — ved udførelse af flere — alle de medvirkende gør det vederlagsfrit og fremførelsen sker i velgørende, folkeoplysende eller andet almennyttigt øjemed.

§ 21. Når fremførelse eller fremvisning af et værk indgår i en dagsbegivenhed og denne gengives på film, i radio, fjernsyn eller ved overføring ved hjælp af kabelanlæg, kan værket medtages i det omfang, det sker som et naturligt led i gengivelsen af dagsbegivenheden.

§ 22. Har Danmarks Radio eller radiofonierne på Færøerne og i Grønland i medfør af aftale med en organisation, som omfatter en væsentlig del af danske ophavsmænd til en bestemt art af værker, ret til at udsende de af organisationen repræsenterede værker, må radiofonien mod ydelse af vederlag tillige udsende udgivne værker af tilsvarende art af ophavsmænd, som ikke repræsenteres af organisationen. Denne bestemmelse gælder ikke for sceneværker og heller ikke for andre værker, hvis ophavsmanden har nedlagt forbud mod værkets udsendelse.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse, når ophavsmanden til et

kunstværk har overdraget et eller flere eksemplarer af værket til andre.

Stk. 3. Radio- eller fjernsynsforetagender kan til brug i deres udsendelser optage værker på bånd, film eller andre indretninger, der kan gengive dem, under forudsætning af, at de har ret til at udsende de pågældende værker. Retten til at gøre således optagne værker tilgængelige for almenheden afhænger af de i øvrigt gældende regler.

Stk. 4. Ved kgl. anordning kan der gives nærmere forskrifter om vilkårene for at foretage sådanne optagelser og om brugen og opbevaringen af disse.

§ 22 a. Værker, som udsendes i radio eller fjernsyn, må fordeles over kabelanlæg og videreudsendes til almenheden ved hjælp af radioanlæg, når dette sker uden ændringer og samtidig med, at udsendelsen finder sted.

Stk. 2. Ophavsmanden har krav på vederlag. Dette gælder dog ikke, når radio- eller fjernsynsudsendelser modtages ved hjælp af egen fællesantenne og fordeles over kabelanlæg, som ikke omfatter mere end 25 tilslutninger i en bygning eller i en gruppe af nærliggende bygninger.

Stk. 3. Vederlagskravet kan kun gøres gældende af en af ministeren for kulturelle anliggender godkendt fællesorganisation, som omfatter ophavsmænd, udøvende kunstnere og andre rettighedshavere, herunder radio- eller fjernsynsforetagender og fotografer, hvis værker, præstationer, frembringelser og billeder anvendes i radio- eller fjernsynsudsendelser i Danmark.

Stk. 4. Fællesorganisationens vederlagskrav forældes efter 3 år fra udløbet af det år, i hvilket udnyttelsen fandt sted. Forældelsen afbrydes ved skriftligt påkrav fra fællesorganisationen. Ophavsmandens krav mod fællesorganisationen forældes efter 3 år fra udløbet af det år, i hvilket udnyttelsen fandt sted. Forældelsen afbrydes ved skriftligt påkrav fra rettighedshaveren.

§ 23. Når et litterært eller musikalsk værk er udgivet, kan udgivne eksemplarer spredes videre eller fremvises offentligt. Dog kan eksemplarer af musikværker ikke uden ophavsmandens samtykke spredes til almenheden gennem udlejning.

Stk. 2. Der sker ikke ved bestemmelsen i

stk. 1 nogen indskrænkning i forfatterens ret til vederlag for det gennem bibliotekerne stedfindende offentlige udlån af bøger, jfr. lovbekendtgørelse nr. 128 af 16. april 1959 § 7, stk. 2. b.¹⁾)

§ 24. Forhandlinger i Folketinget, kommunalbestyrelserne og andre valgte offentlige myndigheder, i retssager og på offentlige møder, som afholdes til drøftelse af almene spørgsmål, kan gengives uden ophavsmandens samtykke. Ophavsmanden har dog eneret til at udgive samlinger af sine egne indlæg.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder også for diskussionsudsendelser i radio og fjernsyn, hvorunder almene spørgsmål drøftes.

§ 24 a. Når eksemplarer af værker beskyttet efter denne lov er indgået til en forvaltningsmyndighed i forbindelse med dens virksomhed, er ophavsretten ikke til hinder for, at andre forlanger aktindsigt i eksemplarer af værker, herunder forlanger afskrift eller kopi, i overensstemmelse med lovgivningens bestemmelser herom.

Stk. 2. Retten til videre udnyttelse af værker, hvortil der i henhold til stk. 1 er givet adgang, eller hvoraf der er udleveret afskrifter eller kopier, afhænger af de i øvrigt gældende regler.

§ 25. Når ophavsmanden har overdraget et eller flere eksemplarer af et kunstværk til andre, eller værket er blevet udgivet, må de overdragne eller udgivne eksemplarer spredes videre, og værket må vises offentligt på anden måde end i fjernsyn eller ved visning af film. Værket må dog medtages ved indspilning og visning af film eller fjernsynsprogram, når gengivelsen af det er af underordnet betydning for filmens eller fjernsynsprogrammet indhold.

Stk. 2. Kunstværker, som indgår i en samling, eller som udstilles eller udbydes til salg, kan afbildes i kataloger over samlingen og i meddelelser om udstilling eller salg. Kunstværker kan også afbildes, når de er varigt anbragt på eller ved en for offentligheden tilgængelig plads eller vej, men er kunstværket hovedmotivet, og udnyttes gengivelsen erhvervsmæssigt, har ophavsmanden krav på vederlag, medmindre det drejer sig om afbildning i aviser.

Ophavsretslov

Stk. 3. Bygninger kan frit afbildes.

§ 26. Bestemmelserne i dette kapitel gør ikke indskrænkninger i ophavsmandens ret i henhold til § 3 ud over, hvad der følger af § 13.

Stk. 2. Når et værk gengives offentligt i henhold til dette kapitel, skal kilden angives i overensstemmelse med, hvad god skik kræver.

Stk. 3. Værket må ikke uden ophavsmandens samtykke ændres i videre udstrækning, end formålet med gengivelsen kræver.

Kapitel 3

Ophavsrettens overgang til andre Almindelige bestemmelser

§ 27. Ophavsmanden kan med den begrænsning, der følger af § 3, helt eller delvis overdrage sin ret til at råde over værket. Overdragelse af eksemplarer indbefatter ikke overdragelse af ophavsretten. Har ophavsmanden overdraget en anden ret til at gøre værket tilgængeligt for almenheden på en bestemt måde eller ved bestemte midler, giver overdragelsen ikke erhververen ret til at gøre det på andre måder eller ved andre midler.

Stk. 2. Om overdragelse af ophavsret i visse særlige henseender er der givet regler i §§ 32-42; disse bestemmelser kan fraviges ved aftale mellem parterne, for så vidt angår § 37 dog ikke til skade for ophavsmanden.

§ 28. Når ikke andet er aftalt, giver overdragelse af ophavsret ikke erhververen ret til at ændre værket.

Stk. 2. Retten må heller ikke overdrages videre uden samtykke, medmindre den indgår i en forretning eller en forretningsafdeling og overdrages sammen med denne. Overdrageren vedbliver at være ansvarlig for, at aftalen med ophavsmanden bliver opfyldt.

§ 29. (Ophævet)².

§ 30. Ved ophavsmandens død finder arvelovgivningens almindelige regler anvendelse på ophavsretten.

Stk. 2. Ved testamente kan ophavsmanden med bindende virkning også for ægte-

fælle og livsarvinger give forskrifter om udøvelse af ophavsretten eller overlade det til en anden at give sådanne forskrifter.

§ 31. Ophavsmandens ret til at råde over sit værk kan ikke være genstand for kreditorforfølgning, hverken hos ham selv eller hos nogen, til hvem den er overgået ifølge ægteskab eller arv.

Stk. 2. Det samme gælder for så vidt angår kunstværker, som ikke er udstillet, udbudt til salg eller på anden måde godkendt til offentliggørelse, og med hensyn til manuskripter.

Ret til offentlig fremførelse

§ 32. Har ophavsmanden overdraget retten til at fremføre et værk for almenheden, skal overdragelsen gælde for en tid af 3 år og ikke medføre eneret. Såfremt eneret er aftalt, kan ophavsmanden desuagtet selv fremføre værket eller overlade retten dertil til andre, hvis retten ikke er blevet benyttet i 3 på hinanden følgende år.

Stk. 2. Disse bestemmelser finder ikke anvendelse på filmværker.

Forlagsaftaler

§ 33. Ved en forlagsaftale overdrager ophavsmanden til forlæggeren en ret til gennem tryk eller lignende fremgangsmåde at mangfoldiggøre og udgive et litterært eller kunstnerisk værk.

Stk. 2. Ejendomsretten til det manuskript eller andet eksemplar af værket, efter hvilket det skal gengives, forbliver hos ophavsmanden.

§ 34. Forlæggeren har ret til at udgive ét oplag, som ikke må overstige 2.000 eksemplarer af et litterært værk, 1.000 af et musikværk og 200 af et kunsværk.

Stk. 2. Ved oplag forstås de eksemplarer, som forlæggeren lader fremstille på én gang.

§ 35. Forlæggeren er pligtig at udgive værket inden en rimelig tid og sørge for dets spredning i den udstrækning, hvori afsætningsforholdene og omstændighederne i øvrigt gør det muligt.

§ 36. Er værket ikke udgivet inden 2 år eller for musikværkers vedkommende inden

Aftaler om filmatisering

4 år efter, at ophavsmanden har leveret fuldstændigt manuskript eller andet eksemplar, som skal mangfoldiggøres, kan han hæve aftalen, uanset om han efter dansk rets almindelige regler måtte være berettiget hertil. Er et oplag udsolgt, og har forlæggeren ret til at udgive nyt oplag, gælder det samme, hvis forlæggeren ikke har udgivet det nye oplag senest 1 år efter at ophavsmanden har fremsat krav herom.

Stk. 2. Er ophavsmanden berettiget til at hæve aftalen på grund af manglende eller mangelfuld udgivelse, kan han beholde allerede oppebåret honorar, uanset om han har krav på erstatning.

§ 37. Forlæggeren er pligtig at sende ophavsmanden skriftlig opgørelse fra trykkeriet eller den, som ellers mangfoldiggør værket, over antallet af fremstillede eksemplarer.

Stk. 2. Har ophavsmanden krav på honorar beregnet efter salget eller udlejningen i et regnskabsår, skal forlæggeren senest 9 måneder efter regnskabsårets udløb tilstille ophavsmanden en redegørelse for salget eller anden benyttelse i årets løb og for restbeholdningen ved årets udgang.

Stk. 3. Efter fristens udløb kan ophavsmanden altid kræve opgivelse af restbeholdningen ved regnskabsårets udgang.

§ 38. Hvis et nyt oplag sættes i arbejde mere end 1 år efter, at det foregående blev udgivet, skal forlæggeren give ophavsmanden adgang til at foretage ændringer, som ikke volder uforholdsmæssige omkostninger eller forandrer værkets karakter.

§ 39. Før det eller de aftalte oplag er udsolgt, kan ophavsmanden ikke selv udgive værket eller lade det udgive i den form eller på den måde som aftalen angiver.

Stk. 2. Når 15 år er gået efter udløbet af det år, da udgivelsen af et litterært værk påbegyndtes, har ophavsmanden dog ret til at medtage det i en udgave af sine samlede eller udvalgte værker.

§ 40. Bestemmelserne om forlagsaftaler gælder ikke bidrag til aviser og tidsskrifter.

Stk. 2. Bestemmelserne i §§ 35-36 gælder ikke bidrag til samleværker.

§ 41. Når aftale er indgået om et litterært værks eller et musikværks benyttelse til fremstilling af et til offentlig forevisning beregnet filmværk, er den, der har erhvervet retten til at bruge værket på denne måde, pligtig inden en rimelig tid at indspille filmværket og sørge for, at det gøres tilgængeligt for almenheden.

Stk. 2. Er filmværket ikke indspillet 5 år efter, at ophavsmanden har udført, hvad der ifølge aftalen påhviler ham, kan han hæve aftalen, uanset om han efter dansk rets almindelige regler måtte være berettiget hertil.

Stk. 3. Bestemmelsen i § 36, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

§ 42. Overdragelse af ret til indspilning af et litterært eller kunstnerisk værk på film omfatter ret til ved hjælp af filmen at gøre værket tilgængeligt for almenheden samt ret til at forsyne filmen med tekster eller tale på andet sprog.

Stk. 2. Musikværker omfattes ikke af denne bestemmelse.

Kapitel 4

Ophavsrettens gyldighedstid

§ 43. Ophavsretten varer, indtil 50 år er forløbet efter ophavsmandens dødsår eller for de i § 6 omhandlede værker efter den længstlevendes dødsår.

§ 44. Når et værk er offentliggjort uden angivelse af ophavsmandens navn, alment kendte pseudonym eller mærke, varer ophavsretten, indtil 50 år er forløbet efter udgangen af det år, da værket blev offentliggjort. Består værket af flere dele, som efter deres indhold hører sammen, varer ophavsretten i 50 år efter udgangen af det år, da den sidste del udkom.

Stk. 2. Hvis ophavsmanden i løbet af det nævnte tidsrum bliver angivet i overensstemmelse med § 7, eller hvis det bliver oplyst, at han er død, før værket blev offentliggjort, regnes gyldighedstiden efter § 43.

Kapitel 5

Andre rettigheder

§ 45 En udøvende kunstners fremførelse

Ophavsretslov

af et litterært eller kunstnerisk værk må ikke uden kunstnerens samtykke

- a) optages på grammofonplade, lydbånd, film eller anden indretning, der kan gengive den;
- b) udsendes i lydradio eller fjernsyn;
- c) på anden måde ved samtidig overføring ad teknisk vej gøres offentligt tilgængelig for en anden kreds end den, for hvilken kunstneren direkte optræder.

Stk. 2. Er fremførelsen optaget som anført i stk. 1, punkt a), må den ikke uden kunstnerens samtykke overføres til anden indretning, der kan gengive den, førend 50 år er forløbet efter udgangen af det år, da fremførelsen fandt sted.

Stk. 3. På optagelser, udsendelser og overføringer som nævnt i stk. 1 og stk. 2 finder bestemmelserne i § 3, § 11, stk. 1, § 14, stk. 1, §§ 17, 20 og 21, § 22, stk. 3 og 4, § 22 a, § 24 a samt §§ 27-31 tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Uanset bestemmelsen i stk. 1 b) kan Det Kongelige Teater lade teatrets forestillinger eller forestillinger i anledning af officielle besøg udsende af Danmarks Radio i lydradio og fjernsyn.

§ 46. Grammofonplader og andre indretninger, på hvilke lyd er overført, må ikke uden fremstillerens samtykke eftergøres, førend 50 år er gået efter udgangen af det år, da lydoverførelsen fandt sted. Som eftergørelse betragtes også det forhold, at optagelsen overføres fra en sådan indretning til en anden.

Stk. 2. Reglerne i § 11, stk. 1, § 14, stk. 1, §§ 17 og 21, § 22, stk. 3 og 4 samt § 24 a finder tilsvarende anvendelse.

§ 47. Når grammofonplader eller andre indretninger, på hvilke lyd er overført, inden for det i § 46 nævnte tidsrum anvendes til lydradio- eller fjernsynsudsendelser eller i erhvervsmæssigt øjemed bruges ved andre offentlige fremførelser, har såvel fremstilleren som de udøvende kunstnere, hvis fremførelser gengives, krav på vederlag. Har to eller flere kunstnere samvirket ved fremførelsen, kan de kun i fællesskab gøre vederlagskravet gældende. De udøvende kunstneres ret kan kun gøres gældende gennem fremstil-

leren eller gennem et af ministeren for kulturelle anliggender godkendt fællesorgan for fremstillerne og de udøvende kunstnere.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 14, stk. 1, og §§ 20 og 21 finder tilsvarende anvendelse. Med hensyn til de udøvende kunstneres ret gælder §§ 27-31 tilsvarende.

Stk. 3. Bestemmelserne i denne paragraf gælder ikke for lydfilm.

§ 48. En lydradio- eller fjernsynsudsendelse må ikke uden radio- eller fjernsynsforetagendets samtykke udsendes af andre. Den må ej heller uden sådant samtykke affotograferes eller optages på grammofonplade, bånd, film eller anden indretning, ved hjælp af hvilken den kan gengives, eller i erhvervsøjemed gøres tilgængelig for almenheden.

Stk. 2. Er en udsendelse affotograferet eller optaget som i stk. 1 anført, må den ikke uden foretagendets samtykke overføres til en anden indretning, der kan gengive den, førend 50 år er forløbet efter udgangen af det år, da udsendelsen fandt sted.

Stk. 3. Bestemmelserne i § 11, stk. 1, § 14, stk. 1, § 17, stk. 1 og 4, §§ 20 og 21, § 22, stk. 3 og 4 samt § 24 a finder tilsvarende anvendelse.

§ 49. Kataloger, tabeller og lignende arbejder, der sammenstiller et større antal oplysninger, samt programmer må ikke eftergøres uden samtykke af den, som har frembragt dem, før 10 år er gået efter det år, da arbejdet blev udgivet.

Stk. 2. Er arbejder af den nævnte art eller dele deraf genstand for ophavsret eller anden beskyttelse, kan denne også gøres gældende.

Stk. 3. Bestemmelserne i § 11, stk. 1, og §§ 14, 15 a, 17 og 24 a finder tilsvarende anvendelse. Det samme gælder bestemmelsen i § 9, dog ikke for så vidt angår Det Kongelige Teaters programmer.

§ 50. Pressemeddelelser, som efter aftale leveres fra udenlandske nyhedsbureauer eller fra korrespondenter i udlandet, må ikke uden erhververens samtykke gøres tilgængelige for almenheden gennem presse, radio eller på anden lignende måde før 12 timer efter, at de er blevet offentliggjort her i riget.

Kapitel 6

Forskellige bestemmelser

§ 51. Et litterært eller kunstnerisk værk må ikke gøres tilgængeligt for almenheden under en titel, et pseudonym eller et mærke, som er egnet til at fremkalde forveksling med et tidligere offentliggjort værk eller dets ophavsmand.

Stk. 2. Har offentliggørelsen af det sidstnævnte værk fundet sted mindre end 3 måneder forud for en udgivelse af det andet værk, finder bestemmelsen i stk. 1 ikke anvendelse, medmindre forveksling må antages at være tilsigtet.

§ 52. På et kunstværk må kunstnerens navn eller mærke ikke anbringes af andre end ham selv, medmindre han har givet sit samtykke hertil.

Stk. 2. Kunstnerens navn eller mærke må ikke i noget tilfælde påføres et eftergjort eksemplar, således at det kan forveksles med originalen.

§ 53. Selv om ophavsretten er udløbet, må et litterært eller kunstnerisk værk ikke ændres eller gøres tilgængeligt for almenheden i strid med § 3, stk. 1 og 2, hvis kulturelle interesser herved krænkes.

Stk. 2. Ministeriet for Kulturelle Anliggender afgiver efter anmodning erklæring om, hvorvidt en benyttelse af et værk skønnes at være i strid med de i stk. 1 angivne regler eller at indebære en overtrædelse af § 3, der vil kunne medføre offentlig påtale, jfr. § 55, stk. 7³).

§ 54. Såfremt der ikke kan opnås enighed om størrelsen af vederlag i henhold til §§ 14, 15 a, stk. 3, 16, 17, 18, 19, 22, 22 a, 25 og 47, kan hver af parterne forelægge spørgsmålet for et af ministeren for kulturelle anliggender nedsat særligt nævn. Nævnet har den endelige administrative afgørelse. Ministeren fastsætter de nærmere regler for nævnets virksomhed.

Stk. 2. Nægter et radio- eller fjernsynsforetagende efter § 48, stk. 1, at give samtykke til, at foretagendets radio- eller fjernsynsudsendelser samtidig og uden ændringer fordeles over kabelanlæg, eller kan der ikke opnås enighed om vilkårene for en sådan fordeling,

kan det i stk. 1 omtalte nævn på begæring af hver af parterne meddele den fornødne tilladelse og fastsætte nærmere vilkår herfor. Afgørelse om fastsættelse af vederlag kan dog af nævnet kun træffes på grundlag af krav fremsat af radio- eller fjernsynsforetagendet gennem den i § 22 a, stk. 3, nævnte fællesorganisation. Bestemmelsen i § 22 a, stk. 4, finder tilsvarende anvendelse.

Kapitel 7

Retshåndhævelse

§ 55. Med bøde straffes den, som forsætligt eller groft uagtsomt

- 1) krænker en andens eneret til et litterært eller kunstnerisk værk ved at råde over det på en måde som nævnt i § 2,
- 2) overtræder § 45, stk. 1, litra a, § 45, stk. 2, § 46, stk. 1, § 48, stk. 1, 2. pkt., § 48, stk. 2, eller § 49, stk. 1, eller
- 3) udbyder til salg eller på anden måde blandt almenheden spreder lyd- eller billedoptagelser, der krænker andres rettigheder efter § 45, stk. 1, litra a, § 45, stk. 2, § 46, stk. 1, § 48, stk. 1, 2. pkt., eller § 48, stk. 2.

Stk. 2. Er en forsætlig overtrædelse af de i stk. 1 nævnte bestemmelser begået ved erhvervsmæssigt at fremstille eller blandt almenheden sprede eksemplarer af litterære eller kunstneriske værker eller af arbejder eller frembringelser, der beskyttes efter §§ 45-49, kan straffen under særlig skærpende omstændigheder stige til hæfte eller fængsel indtil 1 år. Særlig skærpende omstændigheder anses navnlig at foreligge, hvis overtrædelsen vedrører et betydeligt antal eksemplarer, eller hvis der ved overtrædelsen tilsigtes en betydelig vinding.

§ 55 a. Med bøde straffes den, som forsætligt eller groft uagtsomt

- 1) overtræder § 3, stk. 1 og 2, § 26, stk. 2 og 3, § 28, stk. 1, § 39, stk. 1, § 45, stk. 1, litra b og c, § 48, stk. 1, 1. pkt., eller §§ 50-53,
- 2) overtræder forskrifter givet efter § 30, stk. 2, eller efter § 45, stk. 3, jfr. § 30, stk. 2, eller

Ophavsretslov

- 3) overtræder § 45, stk. 3, jfr. §§ 3 og 28, stk. 1.

§ 55 b. Når eksemplarer af værker eller af arbejder og frembringelser, der beskyttes efter § 45-49, er fremstillet uden for riget under sådanne omstændigheder, at en tilsvarende fremstilling her i riget ville være i strid med loven, straffes med bøde den, som indfører sådanne eksemplarer med henblik på at sprede disse blandt almenheden. På samme måde straffes den, der indfører sådanne eksemplarer med henblik på offentlig forevisning eller fremførelse.

Stk. 2. Er en overtrædelse af stk. 1, 1. pkt., begået erhvervsmæssigt og under særlig skærpende omstændigheder, jfr. § 55, stk. 2, 2. pkt., kan straffen stige til hæfte eller fængsel indtil 1 år.

§ 55 c. I forskrifter, der udfærdiges efter § 17, stk. 1, 2. pkt., kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

§ 55 d. Er en overtrædelse begået af et aktieselskab, anpartsselskab, andelsselskab eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar. Er overtrædelsen begået af en kommune eller et kommunalt fællesskab, der er omfattet af § 60 i lov om kommunernes styrelse, kan der pålægges kommunen eller det kommunale fællesskab som sådant bødeansvar.

§ 55 e. Overtrædelser, som omfattes af § 55, stk. 1, § 55 a eller § 55 b, stk. 1, påtales af den forurettede. Efter ophavsmandens død kan overtrædelser af § 3 og af de i medfør af § 30, stk. 2, eller § 45, stk. 3, jfr. § 30, stk. 2, givne forskrifter foruden af den, der som arving indtræder i ophavsmandens rettigheder, påtages af ophavsmandens ægtefælle, slægtning i ret op- eller nedstigende linie eller søskende.

Stk. 2. Overtrædelse af § 53 påtales af det offentlige.

Stk. 3. Efter ophavsmandens død kan endvidere overtrædelse af §§ 3 og 51-52 påtales af det offentlige. Ved overtrædelser af § 3 kan offentlig påtale dog kun finde sted, når kulturelle interesser må anses for krænket ved overtrædelsen.

§ 55 f. Overtrædelser, som omfattes af § 55, stk. 2, eller § 55 b, stk. 2, påtales af det offentlige, når den forurettede begærer dette.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte sager behandles som politisager. Retsmidlerne i retsplejelovens kapitler 72 og 73 kan anvendes i samme omfang som i statsadvokatsager.

§ 56. Tab, som er forvoldt ved en af de i § 55 nævnte overtrædelser, kan kræves erstatet efter de almindelige erstatningsregler. Den, der har krænket en ophavsmands eller udøvende kunstners ret ved retsstridigt forhold, skal dømmes til at betale den forurettede en godtgørelse for ikke-økonomisk skade.

Stk. 2. For så vidt det skønnes rimeligt, kan der tilkendes den forurettede erstatning, selv om overtrædelsen er begået i god tro. I dette tilfælde kan erstatningen dog ikke overstige den ved overtrædelsen indvundne fortjeneste.

§ 57. Det kan ved dom bestemmes, at eksemplarer af værker eller af de i kapitel 5 omhandlede frembringelser, som er fremstillet, indført eller gjort tilgængelige for almenheden her i riget i strid med denne lov eller med forskrift meddelt i henhold til § 30, stk. 2, skal inddrages til fordel for den forurettede eller overdrages til ham mod et vederlag, der ikke overstiger fremstillingsomkostningerne. Det samme gælder tryksatser, klicheer, forme og andet, som kan tjene til ulovlig fremstilling eller brug af værket eller frembringelsen.

Stk. 2. I stedet for inddragning eller overdragelse kan det bestemmes, at genstandene helt eller delvis skal tilintetgøres eller på anden måde gøres utjenlige til ulovlig brug. Hvis det under hensyn til eksemplarerens kunstneriske eller økonomiske værdi eller omstændighederne i øvrigt skønnes rimeligt, kan retten tillade, at de fremstillede eksemplarer gøres tilgængelige for almenheden mod erstatning og godtgørelse til den forurettede.

Stk. 3. Bestemmelserne i denne paragraf kan ikke bringes i anvendelse over for den, som i god tro har erhvervet eksemplarer til privat brug.

Stk. 4. Inddragelse eller tilintetgørelse af bygninger kan ikke kræves.

Kapitel 8

Lovens rækkevidde

§ 58. Lovens bestemmelser om ophavsret gælder for:

- 1) værker af danske statsborgere eller personer, der er bosat i Danmark,
- 2) værker, som er udgivet første gang i Danmark, eller som er udgivet første gang samtidig i Danmark og i et andet land, og
- 3) filmværker, hvis producent har sit hovedsæde eller er bosat i Danmark,
- 4) bygningsværker, beliggende i Danmark,
- 5) kunstværker, der er indføjjet i bygninger eller anlæg i Danmark.

Stk. 2. Ved anvendelse af stk. 1, nr. 2, anses samtidig udgivelse at have fundet sted, såfremt værket efter udgivelse i et andet land inden 30 dage udgives i Danmark.

Stk. 3. Ved anvendelse af stk. 1, nr. 3, anses, når andet ikke er oplyst, den som producent, hvis navn på sædvanlig måde er angivet på filmen.

Stk. 4. Bestemmelsen i § 42 finder ikke anvendelse på filmværker, der efter den reviderede Bernerkonvention til beskyttelse af litterære og kunstneriske værker af 24. juli 1971 har som hjemland et andet til Bernerunionen hørende land end Danmark, som har tiltrådt konventionen af 1971. Særlige bestemmelser om aftaler vedrørende medvirken ved indspilning af sådanne filmværker kan gives ved kgl. anordning.

Stk. 5. Bestemmelserne i §§ 51-53 finder dog anvendelse på ethvert værk, som omfattes af § 1.

§ 59. Bestemmelserne i § 45 og §§ 47 og 48 gælder for fremførelser og lydoptagelser samt lydradio- og fjernsynsudsendelser, som finder sted i Danmark. Bestemmelsen i § 46 finder anvendelse på enhver lydoptagelse. Retten til vederlag efter § 46, stk. 2, jfr. § 17, stk. 2, gælder dog kun for lydoptagelser, som finder sted i Danmark. Bestemmelserne i §§ 49 og 50 gælder til fordel for danske statsborgere, personer, der er bosat i Danmark, samt til fordel for selskaber, der har dansk bestyrelse og sæde i Danmark. Endvidere

gælder § 49 frembringelser, som først er udgivet i Danmark.

§ 60. Under forudsætning af gensidighed kan ved kgl. anordning rækkevidden af lovens bestemmelser udvides i forhold til andre stater.

Stk. 2. Ved kgl. anordning kan loven endvidere gøres anvendelig på værker, som først er udgivet af mellemfolkelige organisationer, samt på ikke udgivne værker, som sådanne organisationer har ret til at udgive.

§ 61. Loven gælder også værker og andre frembringelser, som allerede er genstand for ophavsret efter ældre love.

Stk. 2. Eksemplarer, som er lovligt fremstillet før lovens ikrafttræden, kan fremdeles vises offentligt og spredes til almenheden, idet dog bestemmelsen i § 23 om udlejning af musikværker må iagttages.

Stk. 3. Beskyttelsen mod eftergørelse af en lydoptagelse, som er fremstillet før lovens ikrafttræden, og som ville være beskyttet efter ældre lov, skal uanset den i § 46 angivne tidsfrist ikke kunne udløbe tidligere end 1. oktober 1966.

§ 62. De i henhold til ældre lovgivning givne særlige privilegier og forbud forbliver i kraft.

§ 63. Denne lov træder i kraft 1. oktober 1961.

Stk. 2. Lov om forfatterret og kunstnerret nr. 149 af 26. april 1933 ophæves. I lov nr. 215 af 11. juni 1959 om radiospredning ophæves § 11, stk. 2. I samme lovs § 15, stk. 3, ændres komma efter ordet »sådanne« til: »og«, og ordene »samt om erhvervsmæssig udnyttelse af det i Grønland rundkastede stof« udgår. Henvisninger i andre love til tidligere love om forfatterret og kunstnerret skal gælde de tilsvarende bestemmelser i denne lov.

§ 64. (Ophævet).

¹⁾ Jfr. nu lovbekendtgørelse nr. 505 af 25. juni 1986.

²⁾ Jfr. nu § 36 i lov nr. 242 af 8. maj 1917 (aftaleloven), som ændret ved lov nr. 250 af 12. juni 1975.

³⁾ Jfr. nu § 55 e, stk. 3.

⁴⁾ Ophævet ved lov nr. 421 af 15. juni 1973 om radio- og fjernsynsvirksomhed.